

یکشنبه 04 اسفند 1392 - 07:33

بررسی موشک‌های بالستیک نقض توافقنامه ژنو است

دور جدید مذاکرات میان نمایندگان ایران و گروه موسوم به 5+1 (آمریکا، انگلیس، فرانسه، روسیه، چین به همراه آلمان) برای تدوین «توافق نهایی» در حالی اواخر هفته گذشته در وین پایتخت اتریش برگزار شد...

دور جدید مذاکرات میان نمایندگان ایران و گروه موسوم به 5+1 (آمریکا، انگلیس، فرانسه، روسیه، چین به همراه آلمان) برای تدوین «توافق نهایی» در حالی اواخر هفته گذشته در وین پایتخت اتریش برگزار شد که مقامات آمریکایی برخلاف مفاد توافقنامه اولیه که در ژنو یک به امضای طرفین رسید مدعی ضرورت بررسی توان موشکی جمهوری اسلامی ایران به‌ویژه موشک‌های بالستیک شدند؛ موضوعی که با واکنش صریح مقامات کشورمان مبنی بر در دستور کار نبودن موضوعات غیرهسته‌ای روبرو شد.

در همین رابطه، دیروز پایگاه اینترنتی آنتی‌وار در تحلیلی با اشاره به تلاش مقامات کاخ سفید برای بررسی موشک‌های بالستیک ایران در مذاکرات هسته‌ای تصریح کرد که این مسئله نقض آشکار توافقنامه ژنو است.

پایگاه اینترنتی آمریکایی آنتی‌وار به قلم «گرت پورتر» نوشت: آمریکا درخواست اسرائیل را برای قرار دادن برنامه موشکی در مذاکرات هسته‌ای قبول کرد. تاکید دولت باراک اوباما بر اینکه ایران در مذاکرات برای رسیدن به توافق جامع هسته‌ای، درباره برنامه موشک‌های بالستیک خود نیز بحث کند، موضع آمریکا را با موضع اسرائیل و سناتورهای هماهنگ می‌کند که پیش‌نویس لایحه گروه ایپک را به منظور مختل کردن مذاکرات، مطرح کردند. اما سابقه این ماجرا نشان می‌دهد دولت اوباما می‌داند که ایران این درخواست را نخواهد پذیرفت.

«جی کارنی» سخنگوی مطبوعاتی کاخ سفید، این درخواست تازه آمریکا را روز چهارشنبه اعلام کرد که ظریف وزیر امور خارجه ایران در واکنش به وی گفت: «درباره هیچ موضوعی به جز فعالیت‌های هسته‌ای ایران در این مذاکرات بحث نخواهد شد و ما بر سر این موضوع توافق کرده‌ایم».

این واکنش ظریف به این معنا است که موضع آمریکا در صورتی که بر آن پافشاری شود، ممکن است به شکل جدی خطر شکست مذاکرات را ایجاد کند.

برخلاف آنچه جی کارنی گفت، موضوع موشک‌های بالستیک بخشی از توافق مقدماتی نیست که در ماه نوامبر گذشته حاصل شد. طرح مشترک اقدام، صرفاً به «پرداختن به قطعنامه‌های شورای امنیت سازمان ملل به منظور لحاظ کردن ملاحظات شورای امنیت این سازمان درباره این موضوع» و تشکیل یک «کمیته مشترک» که با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی کار می‌کند تا رفع نگرانی‌های گذشته و حال را تسهیل کند، اشاره دارد.

مشخص نیست که آیا آمریکا در مذاکرات پاییز گذشته خواستار لحاظ شدن بحث برنامه موشکی ایران در مسیر رسیدن به توافق نهایی بوده است یا خیر اما به هر ترتیب، این موضوع بخشی از طرح مشترک اقدام که در بیست‌وچهار نوامبر درباره آن توافق شد، نیست.

بر اساس این گزارش مقامات ارشد دولت آمریکا که در نوامبر گذشته درباره طرح مشترک اقدام به خبرنگاران گزارش می‌دادند، اساساً هیچ اشاره‌ای به موشک‌های بالستیک نکردند. آنها صرفاً به «ابعاد نظامی احتمالی» برنامه هسته‌ای ایران و به «فعالیت‌های ایران در پارچین» اشاره کردند.

درخواست مذاکرات درباره برنامه موشکی ایران از اسرائیل شروع شد و این موضوع به شکل مستقیم و غیر مستقیم از طریق اعضای کمیته روابط خارجی آمریکا که به دستور کار ایپک متعهد هستند، مطرح شد.

روزنامه هآرتس روز پنج‌شنبه به نقل از یک مقام اسرائیلی که نام او ذکر نشد، نوشت: یووال اشتاینترز مقام جاسوسی اسرائیل پیش از شروع مذاکرات فوریه، با شرم (نماینده آمریکا در مذاکرات ایران) و مسئولان ارشد وزارت خارجه فرانسه و انگلیس دیدار کرد و تاکید کرد که برنامه موشکی ایران «باید بخشی از دستور کار» مذاکرات برای توافق نهایی باشد.

با این حال اسرائیل تا اوایل دسامبر نیز تلاش‌های صریح‌تری را برای اعمال فشار بر دولت آمریکا به منظور پذیرفتن این خواسته دنبال می‌کرد و پیش‌نویس لایحه‌ای را تنظیم کرده بود که در مفاد آن مشخصاً آمده بود در صورتی که رئیس‌جمهور نتواند تایید کند که ایران «آزمایش موشک‌های بالستیک با برد فراتر از پانصد کیلومتر انجام نداده است»، باید تحریم‌های تازه‌ای در نظر

گرفته شود.

در جلسه پرسش و پاسخ کمیته روابط خارجی سنای آمریکا که در چهارم فوریه برگزار شد، سناتور رابرت کورکر، جمهوری خواه برجسته در این کمیته، از وندی شرمین معاون وزارت خارجه و رئیس تیم مذاکره کننده آمریکایی در مذاکرات هسته ای با ایران انتقاد کرد.

وی پس از ارائه تصویری به شدت تحریف شده درباره آمادگی ایران برای ساخت سلاح هسته ای، سوال کرد، «چرا هیچ یک از شما در این توافق به هیچ ترتیبی به سازوکارهای حمل تسلیحات هسته ای نپرداختید؟» اما شرمین به جای اصلاح اظهارات به شدت تحریف آمیز کورکر، بلافاصله به او اطمینان داد دولت آنچه را آنها خواستند، انجام می دهد.

شرمین تایید کرد که توافق نوامبر که به ماه های پیش رو اشاره دارد، «تولید موشک های بالستیک را که ممکن است در حمل سلاح های هسته ای کاربرد داشته باشند متوقف» نکرد. آنگاه وی افزود: «اما این موضوعی است که عملاً باید به عنوان بخشی از توافق نهایی به آن پرداخته شود».

این موضع گیری با هدف کاملاً سیاسی استقبال مشهود دولت از خواسته اسرائیل درباره برنامه موشکی ایران را نشان می دهد. دولت او باما با علم به اینکه قادر نخواهد بود در گروه شش کشور مذاکره کننده با ایران بر سر این موضوع به اتفاق نظر دست یابد، ممکن است به دنبال اخذ اعتبار سیاسی برای اتخاذ موضعی تند درباره موشک های ایران باشد.